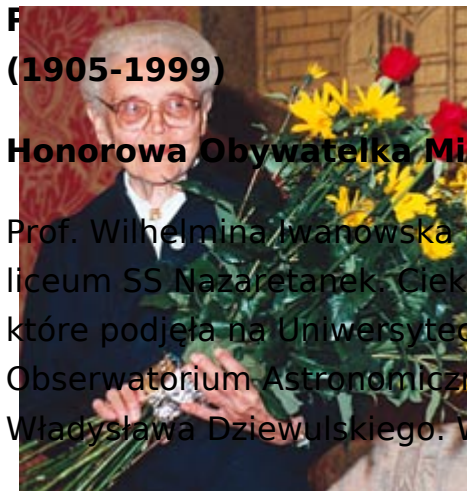

Prof. Wilhelmina Iwanowska (1997)

Iwanowska

(1905-1999)

Honorowa Obywatelka Miasta Torunia

Prof. Wilhelmina Iwanowska urodziła w Wilnie. Tam też ukończyła gimnazjum i liceum SS Nazaretanek. Ciekawość wszechświata skierowały na studia astronomii, które podjęła na Uniwersytecie Stefana Batorego. Od 1927 r. pracowała w Obserwatorium Astronomicznym USB zorganizowanym i kierowanym przez prof. Władysława Dziewulskiego. W 1937 r. uzyskała habilitację.

Jej wspaniale zapowiadającą się karierę naukową przerwał wybuch wojny. Zmuszona przez ciężkie okupacyjne warunki do podejmowania różnych prac, jednocześnie uczestniczyła w tajnym nauczaniu. Po zajęciu przez Armię Czerwoną Wilna, a następnie "repatriacji" jego polskich mieszkańców, prof. Iwanowska wspólnie z kolegami z USB znalazła się w Łodzi. Stąd komunistyczne władze planowały rozstać niewygodnych dla nich naukowców do różnych uczelni. Profesorowie wileńscy z Władysławem Dziewulskim na czele postanowili jednak nie ulegać, lecz wspólnie stworzyć nową uczelnię wyższą kontynuującą tradycję ukochanej wileńskiej Alma Mater. Ich wybór padł na Toruń sławny tradycją miasta rodzinnego największego z astronomów. Tak los związał prof. Iwanowską z grodem Kopernika.

Stała się ona nie tylko współzałożycielką Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, ale także razem z prof. Dziewulskim "toruńskiej szkoły" astronomii i radioastronomii. Szkoły, która ponownie przypomniała światu kopernikańską sławę Torunia, i wykształciła rzeszę wybitnych uczniów zajmujących dziś stanowiska profesorów w uczelniach w wielu krajach. Badania i prace naukowe prof. Wilhelminy Iwanowskiej na temat astronomii gwiazdowej (m.in. statystyczne badanie ruchu gwiazd w przestrzeni, fotometria fotograficzna gwiazd zmiennych, badanie widm gwiazdowych, ewolucja galaktyk) przyniosły jej sławę wybitnego naukowca. O tym, jak wielkim autorytetem w świecie astronomii cieszyła się prof. Iwanowska świadczą liczne zaproszenia na wykłady na uczelniach europejskich i amerykańskich oraz fakt powierzenie jej funkcji wiceprezesa Międzynarodowej Unii Astronomicznej.

Prof. Wilhelmina Iwanowska była także członkiem rzeczywistym PAN oraz wielu towarzystw naukowych na całym świecie, a także doktorem honoris causa trzech uniwersytetów (University of Leicester w Anglii, University of Manitoba w Winnipeg w Kanadzie oraz rodzimego UMK). Honorowe obywatelstwo przyznało jej kanadyjskie miasto Winnipeg. Prof. Iwanowska była także założycielką Oddziału Toruńskiego Centrum Astronomicznego PAN.

31 lipca 1997 r. Rada Miasta Torunia podjęła jednomyślnie uchwałę o przyznaniu prof. Wilhelminie Iwanowskiej tytułu honorowego obywatela. Uroczystość wręczenia tej godności miała miejsce podczas uroczystej sesji rady miejskiej w Dworze Artusa 25 września tego samego roku.

[>>> Wróć do listy Honorowych Obywateli Miasta Torunia](#)

- [Powrót](#)
- [Udostępnij na: X](#)
- [Udostępnij na: FB](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)